РОБІТНИЧИЙ ТИЖДЕНЬ.

Товариші!

Наближаєть ся день робітничого свята — Першого Мая.

Ще ніколи робочий люд всіх країв в історії своєї боротьби проти гнету і визиску, проти капіталістичної неволі, боротьби за соціяльно і економічно вольний лад соціялістичний, не ждав свого первомайського свята з такою трівожною надією, як сего року.

І не диво. День першого мая був завсігди днем протесту роботих мас проти несправедливого, кривдячого їх ладу, днем маніфестації сили зорґанізованого і свідомого робітництва, днем обчисленя робітничих здобутків і скріпленя сил, та приготовань до дальшої упертої боротьби за соціялізм.

Не дивно, отже, що робочий люд всього світа жде першого мая сего року, як свята, яким для нього той день в минувшині ще ніколи не був.

Він жде його як свята побіди і тріюмфу.

* * *

Яким величавим буде се робітниче свято в Европі!... Свято надії всього людства!...

Після нього робочий люд скріплений духом, бадьорий, з многократно збільшеною силою візьметь ся за свій труд при будові нового житя на землі.

Чим же ми тут можемо зробити памятним сю хвилю робітничої весни?...

Невже просидимо її зітхаючи до того, що десь, далеко, наші брати та товариші роблять?

Ні! Ми теж поспішимо до діла.

Нехай хоч перший тиждень в маю буде для нас тижнем пильної праці для нашої власної справи — **робітничим тижнем.** Почавши від дня першого мая, постараймо ся щиро попрацювати для поширеня нашої ґазети, "Укр. Роб. Вістий", брошур і хосенних книжок, з'єднуваня членів для Укр. Роб. Дому, веденя освідомляючої роботи серед менше свідомих наших робітників.

Головнож треба нам занятись нашою ґазетою "Укр. Роб. Вістями", і нашою інституцією Українським Робітничим Домом. Нехай товариші в кождій місцевости Канади візьмут ся з перцим маєм до роботи на цілий тиждень. Протягом того **робітничого тижня** кождий свідомий український робітник повинен —

Зложити свою двайцять долярову пайку на сплату довгу своєї інституції Укр. Роб Дому;

Зібрати скільки лише може передплат і пресового фонду на свою робітничу ґазету "Укр. Роб. Вісти".

Се дві найважнійші наші теперішні потреби. Тим ми поможемо Укр. Роб. Домови раз позбутись довгу і сейчас свобідно взятись за видавництво популярно- наукових книжок і взагалі веденя просьвітної і взаїмнопомічної роботи. Часопись нашу "Укр. Роб. Вісти" ми забезпечимо так, що она або побільшить обем, або стане виходити ще частійше.

Задачі, які сповняти муть ґазета і наша інституція, будуть в сей спосіб сповнювані нами всіми, бо ми їх підтримуємо; без нас они нічого не вдіють. Колиж они мало що зроблять, то се буде наша вина, бо се значити ме, що ми мало зробили.

Отже до роботи товариші! Покажім нашим товаришам в Европі, що й ми за ділом.

Доложім в робітничім тижни стільки старань, щоби сегорічне робітниче первомайське сьвято започаткувало і для нас хвилю памятну на довгий час.

Роботу протягом робітничого тижня треба вести орґанізовано і пляново, щоби кожда місцевість могла виказатись добрим успіхом.

Орґанізуйте комітети для збираня пайок, членських вкладок, передплат і жертв протягом робітничого тижня.

Старайте ся, щоби протягом робітничого тижня зібрано у Вашій місцевости як найбільше пайок і передплат і щоби наша місцевість була на першому місці що до успіху в робітничім тижни.

Коли можете, постарайтесь устроїти представлене, концерт або інше підприємство на Укр. Роб. Дім і ґазету.

Звіти просить ся присилати негайно по скінченю робітничого тижня.

ДЕЩО З НОВИНОК.

"Воля" ч. 12, " По безпосередним донесеням з Могільова Подільського": "Сотник Ярощук... з курінем четаря Маркова обезброїв большевицьку залогу... Ініціятори совітського повстаня їм розстріляні, а трупи викинуто до Дністра".

Петлюрівці ніколи убійств ані погромів не поповнюють. Лише розстрілюють і трупи кидають до Дністра або до Дніпра... залежить від того, куди близше.

***

По тим-же самим "безпосередним донесеням" з Могільова Подільського: "З Ямполя сповіщають, що в цілому повіті істнує влада У. Н. Р... Большевиків в повіті майже нема; завдяки відсутности зелізниць їх покищо не чекають".

Все було би гаразд, колиб не оте прокляте " майже" і "покищо".

Порозстрілювали, повикидали до Дністра, і еще таки отого "майже" не можуть позбути ся. Та не тільки, що не можуть позбути ся, але еще оте "покищо" якесь дуже небезпечне. Ану-ж воно не нині-завтра прийде? Прийдеть ся тоді від того "покищо" втікати, "покищо" на завсігди з Ямполя... до Варшави, доки "покищо" має в ній верх польська шляхта з "соціялістом" Пілсудським на чолі.

***

Знову та сама "Воля", тільки вже з "певних жерел", доносить слідуюче: "Частина Волині і Поділя окупована польськими військами, які проводять політику зеліза і крови. Населене систематично грабуєть ся і тримаєть ся в зелізних тисках. Ні книжок, ні ґазети, ні школи — повне одичавіне".

А на иншім місци та сама "Воля" подає:

"Вчора червоний Київ улаштував урочисте свято поминки великому українському поетові, борцю Шевченкові. На Михайловській площі при великій кількости народу після промов Затонського, Порайка (Галичанин) та инших закладено памятник Шевченкові. Вечером для пролетарського населеня Київа відбули ся представленя, концерти, присвячені творчости співця української неволі. Усі часописи вийшли з шевченківськими додатками і образами".

Ну, і не кидай їх до Дністра? Закладають Шевченкові памятник, дають його памяти концерти, представленя, містять його образи в часописях... Нема то таки, як "наші приятелі" Поляки. Ті тобі ні книжки, ні ґазети, ні школи. От за що "ми" їх любимо та лижемо їх патинки. (Кажуть, що і собака ліпше лащить ся коло свого хазяїна, як той її добре вибє.)

Молодець Петлюра! Сказано, "народкий герой"... Редактор віденської "Волі" такої штуки не втне. Одно лише добро хотів зробити на свому житю для України, а то: полетіти аеропляном до Денікіна в Таґанрозі в справі уділеня помочі Петлюрі, щоб він міг скорше дібратись до Київа, та поганець Петрушевич попередив... Тепер лише сиди, співай тимни Петлюрі та числи, кілько большевиків кинуто до Дністра.

Непоплатна служба... В.

Евген В. Дебс.

ІНДУСТРІЯЛЬНИЙ ЮНІОНІЗМ.

В капіталістичнім суспільстві робітнича кляса є низшою клясою; робітники завжди були низшою клясою. В стариннім світі тисячі літ вони були безмовними рабами; в середних віках невільниками, щоб статись вільними, се є слідуючою, неминучою фазою нашої цивілізації.

Робітнича кляса боролась в ріжних фазах свого розвитку і вона тепер занята в послідній стадії звірської боротьби за істноване; і коли надходяча революція зробить своє, робітнича кляса стане паном сеї землі.

Як ваше положене в суспільстві нині? Ви є людина, зарібник. Яко зарібник ви є просто товаром, вас купують на отвертих торговицях так само як шапку, сіль, бараболю, або яку иншу форму продукту чи товару. Тут ви стоїте так як були сотворені, і ви маєте дві руки, що представляють вашу робітничу силу, але ви не працюєте, а чому ні? З тої простої причини, що ви не маєте знарядів до праці, не маєте доступу до машинерії, і ви можете дістати доступ до неї лише через продаване вашої робочої сили, або так би сказати, вашої енерґії, вашої живучости, вашого самого житя капіталісти ви, який посідає знаряд, яким ви працюєте, і без якого ви сидите без праці і зносите всі злиднї з тим сполучені.

В еволюцію капіталізму, де витвір (продукція) дійшов на велику скалю, ми бачимо населене головно поділене на дві кляси: порівнуючо малу клясу капіталістів, котрі посідають знаряди в формі великих машин, землю і т. д., яких вона не зробила і не може вживати, і на величезну міліонову масу робітників, які зробили ті знаряди і які їх вживають, від яких залежить саме їх житє, та помимо того вони їх не посідають. І сі міліони зарібників-робітників, творці богацтва, витісняють ся на робітничі ринки, знаходять ся в конкуренції один з другим, віддають їх робочу силу капіталістичній клясі, позіставляючи з того, що виробляють стільки, аби були здатні до дальшої праці.

Вони визискують ся з найбільшої частини того, що витворює їхня робоча сила, так що тоді як з одного боку, вони можуть витворити забогато, то з другого боку, вони можуть споживати, чи вживати тільки ту частину витвореного, на яку їх мізерна платня позволяє, і завжди і скрізь буває, що вони виробляють більше ніж може бути зужито за сучасної системи; відтак їм не позволяє покористувати ся продуктами витвореними власною працею. Заведеня, фабрики, копальні і лани, де вони працюють, закривають ся, знаряди замикають ся, робітників виганяють і відтак они знаходять ся без праці й безпомічні перед купою богацтв, створених їхньою працею.

Немає надії для них в сучаснім ладі: вони починають розуміти сей факт, отже починають орґанізувати ся, бо економічна солідарність нині є найбільшою потребою робітничої кляси. Вони більше не покладають ся на когось иншого, що їх визволить, але приходять до розуміня, що треба покладатись на себе самих.

Мені хотілось би аби ви зрозуміли те, що немає нічого, щоби ви не могли зробити для себе. Ви не потребуєте капіталіста. Він не може устну вати й хвилини без вас, і ви тілько почалиб жити без него. Ви робите все, і деякі з вас уявляють, що як би не він, то ви не мали би роботи. Фактично, він не затрудняє вас цілком, — а ви затрудняєте його і заставляєте брати від себе те, що виробляєте, і він щиро виконує той обовязок. Коли ви можете се витримати, то й він може, і як ви не зміните подібних відносин, я певний що він не схоче їх змінити.

Робітники вже всюди пробуджують ся. Їхні інтереси спільні і тому вони лучать ся економічно, політично і всякими иншими шляхами, бо лише спільною акцією вони зможуть повалити капіталістичний лад і визволитись з наємної неволі.

Стара форма юніонізму давно вже сповнила свою місію і віджила свою корисність, і вже вибила година для зміни.

Старий юніонізм є зорґанізований на підставі спільних інтересів капіталістичної і робітничої кляси. Він тратить свою енерґію і час пробуючи помирити ті дві цілком ворожі кляси.

Найважнійшим її завданем є глядіти, аби продовжати віковічний сон робітничої кляси.

Цехова юнія стремить завести свою власну зверхність. Цеховий поділ є фатальний для клясового обєднаня. Орґанізувати після цехів значить ділити робітничу клясу і давати її на поталу капіталістичної кляси.

Робітнича кляса може єдино бути належно зорґанізована на клясових підставах. Промислові Робітники проповідують, що не може бути мира між вами, робітничою клясою і капіталістичною клясою. Свідомі робітники, ви, аби зрозуміти інтереси, зірвете ваші зносини з старими юніями, в яких ви поділені і попереділювані і пристанете до Промислових Робітників, де всі зорґанізовані і зєднані на ґрунті клясової боротьби.

Промислові Робітники орґанізують ся не для того, щоби просити, а для того, щоби поборювати капіталістичну клясу. Ми не маєм нічого проти того, щоби радитись про якусь гостину нашої місії, ми добре її розуміємо. Ми заперечуємо, що між робітниками і капіталістами є щось спільного. Ми кажемо, що робітники мусять орґанізувати ся для побореня капіталістів і для того, щоби самим заволодіти знарядами, якими вони працюють, та тільки затруднювати себе, побирати все витворене і покористуватись вповні плодами своєї праці.

Старий юнійний рух зорґанізований не тільки на підставі спільности інтересів визискуваних і визискувачів, але він розєднує замість єднати робітників, де є тисячі юній, виступаючих одна проти другої.

Починайте думати, то й почнете ділати. Відтак ви пірвете ваші зносини з капіталістичними юніями і ви почнете дійсну працю по орґанізованю вашої кляси, а се й є те, чим занимають ся Індустріялісти. Ми маємо нову місію. Та місія полягає не в звичайнім лише поліпшеню положеня робітничої кляси, але в цілковитім визволеню тої кляси з наємної неволі. Ми маємо світову місію і апелюємо впрост до робітничої кляси і не бажаєм ласки в капіталістів.

Ви мусите орґанізувати ся і апелювати до вашої кляси, вступати до юнії яка є правдивим виразом ваших економічних інтересів, та юнія мусить бути досить великою, аби вмістити вас всіх і тією орґанізацією є промислова юнія.

Візьміть заведеня в сучаснім промислі. Робітники після старої форми юніонізму поділені на десятки юній. Цеховий поділ викликує цехову зависть і тому вони більше або менше є в конфліктах поміж собою; роботодавець користає з того факту, і ось чому то він сприяє чистому юніонізмови.

Булоби краще для робітників, котрі орґанізують ся після цехів, аби они не були цілком зорґанізовані, бо тоді вони моглиб й вийшлиб однодушно на страйк разом, але вони сього не можуть зробити в цеховім юніонізмі, бо деякі цехи сковують себе певними угодами і коли вони се вже зроблять, вони знаходять ся на ласці капіталіста, і коли їхні приятелі юністи закличуть їх до допомоги, вони роблять тоді дуже переконуючу вимівку, що не можуть помогти, так як мусять зберегти услівя угоди, яку вони зробили з роботодавцем. Ся так звана угода уважаєть ся за більш важну ніж праця, навіть важнійша вона за саме житє робітників.

Промисловий юніонізм, в якім всі робітники, загально, без огляду на заняте, зєднані спільно в одній орґанізації, так що в усі часи вони можуть ділати разом в інтересі всіх. Отсе той дух і та ціль на увазі, що апелює до робітничої кляси. Революційна економічна орґанізація має нову і важну функцію, яка ніколи ні один раз не приходила в голову старим юніям, з тої простої причини, що старі юнії признають, що зарібна система буде продовжатись вічно.

Промислові Робітники заявляють, що робітники мусять зробити самі себе властителями знарядів, якими вони працюють, так що дуже важною функцією сеї нової юнії є вчити робітників, або краще заставити вчити їх самих бути відповідними кермувати промислом, в якім вони працюють, коли він буде відобраний — а він буде — від капіталістичних дуків. В тій орґанізації ви споріднитесь з усіма иншими робітниками в фабриці і таким робом ви розвинете зародкову будівлю кооперативного добробуту.

Старий юніонізм хоче, щоби ви були задоволені тим, що є. Робітник, який чуєсь нині задоволений, є справді пожалуваня гідна істота.

Ви робітники маєте мозок і коли ви не вживаєте його в своїх власних інтересах, ви винні за найбільший злочин супроти людства. Через те, отже, що ви не вживаєте вашого розуму в своїх інтересах, ви змушені нівечити ваше тіло в інтересі роботодавців.

Ми хочемо ладу, в якім робітник дістане те, що він витворює а капіталіст витворюватиме те, що він дістає.

Брак єдности потягає за собою брак клясової свідомости. Робітники не розуміють, що вони заняті в клясовій боротьбі, що вони мусять єднати свою клясу і стати на правдивий бік сеї боротьби.

Капіталісти і провідники чистої і простої юнії роблять все для стертя клясових меж; вони не хочуть признавати клясової боротьби; вони змагають ся держати вас поділеними, і так довго як будете ви поділені, ви зіставатимете де ви тепер є, обрабованими і безсилими. А коли ви зєднаєте ся і почнете ділати разом, то світ буде ваш.

Ні один пан не мав поваги до свого раба більше ніж раб мав дійсну любов до свого пана. Між тими двома клясами треває неустанна боротьба і ми, Промислові Робітники вказуємо на се, аби ви бачили, аби ви стали на належне місце, аби ви стали разом і визволили себе з всякої форми неволі.

Не приймайте на сліпо моїх слів, не покладайтесь на нікого, а лиш на себе самих. Думайте для себе, і як ви се зробите, я певний що ви пристанете до орґанізації, що має місце для цілої вашої кляси; покладайтесь на себе самих і будьте людьми між людьми.

Як сказав Карло Маркс:

"Робітники всіх країв єднайтесь, ви не маєте нічого до страченя, крім своїх кайдан, а до здобутя цілий світ!"

Відозва польських комуністів.

Польська комуністична партія звернула ся до польського пролетаріяту з відозвою, в якій говорить: "Ми не дозволимо, щоби мирне предложене Совітської Росії перемінило ся в комедію, щоби воно могло бути підготовкою для нового надапу на революційний пролетаріят Росії". ("Robotnik" з 18. марта.)

Естонія.

Найменша з усіх балтійськихських держав — Естонія. Вона займає 47.500 квадр. кільометрів, а населеня має 1,750.000 люда, майже самих Естів. Ести належать до фінської родини народів і заселюють частину Лифляндії й Естонію з сусідними островами: Езель, Моен і инші.

Естонія заключила недавно мир з большевиками.

ридав по моїй зневоленій Україні, а з мене, показуючи на мого "оселедця", сміялись...

Я "вільний". Мислю. Дивлюсь і бачу...

Мої учителі з польськими ґенералами під ручку. По кавярнях з ними. В автомобілях. З нічними варшавськими "метеликами-блакитноокими". А сам, мій учорашний бог, у вельможного пана Пілсудського снідає й вечеряє. В того самого ката, з доісторичних часів, що залив нашу Галичину кровю її народа повище колін. А сиріт у ній наробив більше, як минула світова бойня. А страшних, божевільних тіний з людий (повернутих з таборів) — з ними в Галичині не розминутись. А могил, а хрестів... їх не перещитати. А народних сліз... у них можна пів світа втопити... і все се лише за те, що віками гноблений люд забажав був, щоб не було "ні пана ні холопа"...

Я за Варшаву від такого. В степи.

Роскриваю "Велику Книгу" Пророка Тараса. Читаю... А там, що не кровавий пророчий рядок то все не та правда, якій мене вчили мої учителі... Що не слово, кровавими сльозами пророчими написане, то все не та Україна, за яку я замучив свого рідного брата, палив "убогі села", мордував свій "убогий обшарпаний люд". Сам остав ся без крови... В книзі що не титла, "ніже тая кома" то все тільки та Україна, яку я покинув "по той бік"...

Ніч... Навкруги чужі лани, панські, сльозами польського "невченого ока", як отсе й у мене — політі... В небі ясні, животворчі зорі... На землі холодно... Самотньо... Страшно...

Я в "Головного отамана"... Він мені каже, що в нього все не було часу мене приняти. Бо в нього державної роботи так богато. Він готуєть ся до нового "визволеня України", на сей раз уже з "братніми" українському народові польськими магнатами.

Я заціпив зуби і мовчав.

По розмові до мене отамана, за кілька день, за всі мої великі заслуги, призначили мене гончою собакою.

Дали мені "важні" державні пакети і погнали з ними до Берліна. Там я три дні стояв під дверима "Народньої установи" з тими "важними" пакетами...

А скільки в Берліні українських будинків! І так з них і течуть праведна кров та безвинні сльози нашого "обшарпаного люду". А живуть у тих будинках мої учителі, живуть та поживають. А своїми пирами й балями просто дивом дивують стару розбещену Европу.

Щоб не бачити й не чути, що робить ся в тій "Україні", яку я так свято боронив, я затуливши уха й очі, з Берліна втік до Відня.

Надарма!!!

Від розпутної "України" я не сховав ся.

Вона й тут, у Відні...

Та-ж сама: пяна, розбещена, розбишацька, злодіяцька, панська, рабська, ... гандлярська...

І ось такій "Україні" я так ретельно служив...

Моїх "учителів" а з ними й мене "убогий обшарпаний люд" вигнав нас поза межі України, вигорнув нас, як грязюку, вимів нас, як сміте, і нема тепер там ні пана, ні холопа". А тут, на сій "вигнаній Україні"? Тут до кожної "народньої державної установи" "Української Народної Републики", все тільки "со страхом божим прісступіть". Голови, підголови, радники й перерадники в сих установах се такі справжні пани, що де вони в нас і набрали ся такі? А в кождого з них під дверима "холоп" ученою собакою треть ся. А доступитись до сих панів у три дні й не думай...

Ось такій "Україні" зрадив був і мій рідний брат і увесь український "обшарпаний люд"...

Хто-ж усі сі мої "учителі", усі сі "найщирійші" Українці, усі сі найогиднійші негідники, уся ся сволота?

Хе!...

Вони "іменем українського народа" обікрали Україну за кордоном з ніг до голови і тому вони нечувані в нашім народі злодії. Вони найчорнішими гадюками підлізли під "Велику Книгу" нашого Пророка Тараса і в сей спосіб наточили з нашого довірливого народу сліз і крови —а тому вони є такі злочинці, що не сміють і кроком ступити на окрівавлені через них, кровю "обшарпаного люду", землі України. Вони ..... сміте, а українського народу найбільші вороги. Вони негідники з негідників, а з ними й я такий же, як і вони — негідник.

Бо-ж я їм служив... Бо-ж моїх "заслуг" перед Україною не змити навіть кровю моїх діток.

Сьогодня я вирізав у Віденських лісах собі ціпок, щоб іти з ним на Україну.

Чого?

— А щоб відшукати благородні кости замученого мною мого брата і поклонити ся їм...

А ще чого?

— Не знаю... Я більш уже і не людина і не козак, а тільки хотів ним бути, а от... Діда й прадіда моїх засікли на панській конюшні, батька десь повісили, — за їх "Червоний пристріт", а я от...

Кающих, кажуть, і Бог і люди люблять і прощають... Може, не знаю... То хоч би й так, то що мені й з Бога і з людий тоді, коли я сам себе не можу простити і проклинатиму той час і ту годину, коли я родив ся, аж поки й трупа мого ходячого...

Не згадуйте добрі люди мене бодай хоч на пів добрим словом, я його не вартий, я...

Негідник.

("Нова Доба".)